

Lutki

za kubłarki a kubłarjow

2025 | 2

Serbske řeč spěchowace zaběry za džěči w horće

Zaměrne spěchowanje serbskorěčnych kmanosćow šulskich džěči je tež w hortalowym wobłuku wažna tema. Jedna z móžnosćow, při kotrychž so džěči samostatnje ze serbskej řeči zaběraja, su hry, kiž žadaja sej wotpowědne řečne kmanosće abo wědu wo serbskej kulturje.

Tola kotre serbske deskowe a podobne hry a zaběry za zakładnošulsku starobu scyła dawaja? Smy tu zestajeli přehlad hrow z woznamjenjenjemi, kak naročne su (●○○ = jednore, ●●○ = naročniše, ●●● = naročne, ●●●● = wšelake niwowy). Jeli njeje hinak podate, su hry w Smolerjec kniharni (Budyšin, Sukelniska dróha 27) na předań, snano tež w předawaniščach z knihami Ludoweho nakładnistwa Domowina abo online pod www.domowina-verlag.de.

Serbske deskowe, pomjatkowe, kładženske a wobrazowe hry

●○○ Pismikowy memo

Džěči maja kartkowe poriki namakać, na kotrychž su samsne, ale nic dospołnje identiske předmjety zwobraznjene kaž tež jich spočatny pismik – jónu wulki a jónu mały. Hrě trenujetej pomjatk kaž tež spóznananje a pomjenowanje pismikow a zapřijećow.

●○○ Wuknjemy serbsce 1–4

Wobrazowy material k jednotliwym zapřijećam podawa so w formje małych kartkow a wjetšich kartow we wulkosći A5. W přiruče do ruki kubłarki abo kublarja je sep hrow wopisowana, z kotrymiž móža džěči serbske wokable hrajesce zwučować.

Rymowy memo

32 rymovych kartok
k trenovanju pomjotka
a zvočovanja čitanja

WITAJ

●●○ Rymowy memo

(na predañ w RCW)

Džeći maja kartkowe poriki namakać, kotrychž předmjetaj so rymujetej. Na jednej kartce je předmjet zwobraznjeny, na druhej steji so hodžace rymowe słowo. Hra trenuje pomjatk, słowoskład kaž tež čitanje a rymowanje.

●●● Pismikowa keklja

Jedna so wo serbski wotpowědnik k hrě Scrabble. Klocki z pismikami serbskeho alfabeta maja džěći tak na hrajnu desku skłašć, zo tworja – podobnje križowce – słowa.

●●● Domino ze słowami

Domino wobsahuje kartki z ilustracijemi, spočatnym pismikom, jednotliwymi zložkami. Z nimi móža džěći 20 wšelakich hrow na rozdžělnych niwowych hrać.

Serbska wuknjenska software a digitalnej hrě

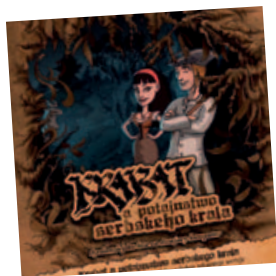

●○○ Hry z alfabetom

15 wšelakich hrow zmóžnja wuknjensku zabawu při kompjuteru z pismikami serbskeho alfabeta. Džeći maja na přikład pismiki alfabetisce rjadować, w słowach a pismikowych rjadach dopjelnjeć abo dalše wotměnjace nadawki spjelnjeć.

●○○ Wuknjemy serbsce

7 interaktiwnych wuknjenskich hrow, 70 zwočowanjow, 10 temow – to je wobsah wuknjenskeje software, z kotrejž trenuja džěći serbski słowoskład.

●●● Krabat a potajinstvo serbskeho krala

Putaca dyrdomdejska hra z bohatymi ilustracijemi, cyłej syłu rěčnikow a serbskej hudźbu powěda w pjeć kapitlach wo Krabaće. Džěci móža hru serbsce a němsce hrać, na mobilnych nastrojach kaž tež při komputeru. Namakaće ju pod www.rapaki.de.

●●● Quizserb

Kwis z multiple-choice-prašenjemi z 11 temowych wobłukow kołowokoło serbskich wobsahow steji online k dispoziciji. Je w serbskej a němskej rěči přistupny pod <https://play.quizserb.de>.

Zaběry ze serbskimi motiwami

Tež zaběry, w kotrychž drje njeńdže w přenjeje měrje wo znajomosće serbsčiny, ale skerje wo serbowědu, su wažne. Přinošuja – a byrnež w małym było – skrućenju regionalneje identity a zwjazanosći ze serbskej kulturou.

Pismikowy mandala

Pismikowe mandale a lóštne zwučowanja z pismikami su přidatny wuknjenski srědk při zawjedženju pismikow a skrućenju zwukow.

Auf den Spuren des KRABAT na slědach

Škotowa hra z fotami serbskeje Łužicy, mj. dr. tradicije, wosebitosće regiona, přirody a kultury. Wosebite čěžišćo su motiwy k temje Krabat.

Bilder aus der Lausitz

memo-hra z motiwami z wobłuka serbskeje kultury

Drasta katolskich Serbow

paslenski material za zhotowjenje dweju
wšelakeju papjerjaneju klankow

Drasta Wojerowskich Serbow

paslenski material za zhotow-
jenje dweju wšelakeju
papjerjaneju klankow

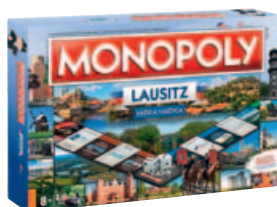

Drasta Slepjanskich Serbow

paslenski material za zhotowjenje dweju
wšelakeju papjerjaneju klankow

Monopoly Łužica

znata deskowa hra ze serbskimi wob-
sahami w trojorěžnej wersiji (hornjo-
serbsce, delnjoserbsce, němsce), hlej pod
<https://lausitz-spiele.de>

puzzle

(na předań w SKI¹)

- z motiwom města Budyšin,
114 dželow
- z motiwom debjenych jutrow-
nych jejkow, 114 dželow

1 w Serbskej kulturnej informaciji w Budyšinje, Póstowe naměsto 2, abo online pod shop.sorben.com

Wupředate serbske deskowe, kładženske a wobrazowe hry

Wšelake zajimawe hry k spěchowanjcu serbskich rěčnych abo kulturnych znajomosćow su w zašłosći wušli, kotrež pak mjeztym wjac na předań njesu. Pohladajće tola raz do svojich polcow, hač je tam snadź njenamakaće.

●○○ Fajeriopl

Hra z kartami z jednotliwymi słowami abo słownymi skupinami je material za zakładne rěčne zwučowanja.

●○○ Meine sorbische Sprachtruhe

Kašćik wopřija wimmel-wobrazy w formaće A3 a wobrazowe karty. Na zadnjeje stronje kartow namakaja džěći wotpowědne pomjenowanje a gramatiske informacije. Material je dobry zakład za zakładne rěčne zwučowanja w serbsčinjce.

●○○ Mudra hłóčka

K hrě słušeja wobrazowe a słowne karty za zakładne rěčne zwučowanja. Džěći wubědžu so z pomocu plusowych a minusowych chipow.

●○○ Super Bis

Hra wopřija karty z prašenjemi a karty z wotmołwami – pak pozitiwnymi abo negatiwnymi. Ze zabawnjej hru zwučuje so zrozumjace čitanje.

●●● Swěca abo měca

Drjewjany kašćik, wudaty wot šulerjow Serbskeho gymnazija Budyšin, wopřija deskowu hru z wulkim mnóstwom kartow. Na kartach namakaja džěći nadawki ze štyrjoch wšelakich wobłukow: serbo-wědny kwis, wuhódnanje wopisowanych zapřijećow (podobnje hrě Tabu), wuhódnanje namolowanych zapřijećow a předstajenje pantomimy. Za kóždy wobłuk podawaja so nadawki na dwěmaj rozdźelnymaj niwowomaj.

Dalše so hodžace hry za spēchowanje serbskorěčnych kmanosćow

Za spēchowanje rěčnych kmanosćow pak njeje nuznje trjeba, zo wšón hrajny material w serbskej rěči předleži. Najwažniše je, zo džěči hry serbsce hraja a po tutym puću swoju serbsčinu trenuja. Njejsu-li džěči zwučene, zo mjez sobu serbsce rěča, abo njejsu-li w serbsčinje hišće cyle tak wobrotliwe, doporuča so, zo dorosćeny hru sobu hraje abo hru přewodźuje. Na tute wašnje móže wobwliwować, zo so hra woprawdže serbsce hraje.

Přikłady:

●○○ Dobble

Na dwěmaj kartkomaj zwobraznjene symbole maja so přirunać. Kotrej symbolej stej identiskej? Nimo trenowanja spěšneho zapřijeća zwučuja džěči serbske wokable.

●○○ Zingo

Kóždy hrajer ma šablonu, kotraž dyrbi so z wěstymi wobrazowymi kartkami pjelnit. Tute wudželeja so z pomocu wosebiteje mašinki. Štóz je zwobraznjene zapřijeće najspěšnišo pomjenował, kartku dóstanje. Dobył je tón, kiž je swoju šablonu jako přeni napjelnit.

●●○ Wortblitz

Jedna so wo wariantu znateje hry »Stadt, Land, Fluss«. Na 50 kartkach stejitej stajnje nadzapřijeća a pismik. Štó mjenuje najspěšnišo słowo, kiž so k nadzapřijeću hodži a zdobom z předpodatym pismikom započina? Z hru trenuja so nimo wobknježenja serbsčiny koncentracija, powšitkowna wěda a spěšna reakcija.

●●○ Stadt, Land, Vollposten

W tutej warianće znateje hry »Stadt, Land, Fluss« zapisuja hrajerjo serbske zapřijeća k wšelakim kategorijam ze samsnym spočatnym pismikom do formulara. Na kóncu hrajerjo swoje zapiski přirunuja.

●●○ Geschichten zu den Präpositionen

Stajnje štyri wobrazowe kartki tworja zakład jedneje z cyłkownje 18 stawizničkow, kotraž maja hrajerjo powědać. Wone su tak zapołożene, zo trenuje so korektne nałožowanje prepozicijow a wotpowědnych gramatiskich padow.

awtorka: Jadwiga Kaulfürstowa

Dalekubłanje:

»Mimika a gestika w imersiwnym rěčnym kubłanju«

K zakładnym džělowym gratam imersiwneho posrědkowanja serbsčiny džěćom w žłobiku a pěstowarni slušatej mimika a gestika. Dalekubłanje chce so na aktiwne a zabawne wašnje tutomu wšědnemu rjemjesłu kubłarkow a kubłarjow wěnować, zložuju so při tym na wumělstwo pantomimy a na nazhonjenja »dźiwadła za najmjeńšich«.

- Kelko powědaja naše čěła a naše mjezwoča?
- Kak pomhatej nam mimika a gestika při posrědkowanju druheje rěče?
- Kak móžemy rěč našeho čěła a mjezwoča wědomje zasadžeć, zo bychmy z džěćimi komunikowali?

Terminaj na wuběr:

- pak pónđzela, 18. awgusta 2025, 16.00 do 18.30 hodź. w Budyšinje na žurli Serbskeho domu
- pak pónđzela, 10. nowembra 2025, 16.00 do 18.30 hodź. we Wojerecach w bróžni Serbskeho domu

z Křesćanom Schröterom,
dźiwadłowym pedagogu
ze specializaciju na pantomimu
a clowneriju kaž tež biografiske
a dokumentariske dźiwadło

Přizjewjenja:

pod **03591 550400** abo sekretariat@witaj.domowina.de

WITAJ

Rěčny centrum
Rěčny centrum
Sprachzentrum
Language Centre

LUTKI – 24. lětnik

Cyłkowne zhotowjenje:

Domowina – Zwjazk Łužiskich
Serbow z. t., Rěčny centrum WITAJ

redaktorka:

Weronika Butendeichowa

Rěčny centrum WITAJ

Póstowe naměsto 2,
02625 Budyšin

telefon: (0 35 91) 55 04 00

e-mail:

sekretariat@witaj.domowina.de

fota: Shutterstock/OlhaTsiplyar
(titul); LND (str. 2–4); RCW (str. 3);

Ščěpan Hanuš (str. 4); Serbska
murja (str. 4); SKI (str. 4–5); Křesćan
Schröter (zadnja wobalka)